

Valinnaisaineopas vuosiluokille 8 ja 9

Kaikille yhteiset aineet

7. luokalla kaikille yhteisinä aineina olleet musiikki, kuvataide, kotitalous ja käsityö vaihtuvat 8. ja 9. luokalla valinnaisiksi.

Näistä aineista 7. luokalta saatu numero vaikuttaa päätöarviointiin.

8. luokalta saatu historian numero siirtyy myös päättötodistukseen.

Valinnaisaineiden valintaperiaatteita

7. LK	8. LK	8. LUMA	9. LK	9. LUMA
Ei valinnaisuutta	2+5 tuntia	2+2 tuntia	2+3 tuntia	2+2 tuntia

Oppilas valitsee valinnaisaineensa seuraavasti:

- Seitsemännellä luokalla kahdeksannelle luokalle 7 tuntia, (LUMA 4)

esim. 2+2+2+1 (alleviivattu tuntimäärä on SYVENTÄVÄ valinnainen, kursivoidut tunnit ovat VALINNAISIA valinnaisaineita)

- Kahdeksannella luokalla yhdeksännelle luokalle 5 tuntia, (LUMA 4)

esim. 2+2+1 (alleviivattu tuntimäärä on SYVENTÄVÄ valinnainen, kursivoidut tunnit ovat VALINNAISIA valinnaisaineita)

- Valitset yhden (1) SYVENTÄVÄN valinnaisaineen (2 tunnin kokonaisuus) / vuosiluokka, sekä sen lisäksi VALINNAISIA valinnaisaineita loput tuntimäärästä
- Valinnat kannattaa suunnitella 7. luokalla jo samalla kertaa 8. ja 9.luokkaa varten, mutta wilmaan merkitään vain tulevan vuoden valinnaiset.
- 8. luokan keväällä tehdään valinnat wilmaan 9. luokkaa varten.
- Valinnaisaineryhmää ei muodosteta, jos aineen valinneita on liian vähän.
- Koulu varaa itselleen oikeuden muuttaa oppilaan valinnaisainevalintoja.
- **Huom. Valinnaisaineiden arviointi on monipuolista, ja siinä huomioidaan sekä tuntityöskentely että teoriaosaaminen, opiskeluasenne ja käytös.**

Luonnontiede ja matematiikka (LUMA) -luokka

- LUMA-luokan valinneilla on luokilla 7–9 yhteensä neljä tuntia enemmän matematiikkaa ja luonnontieteitä. Tämä tuntimäärä vähennetään valinnaisaineista.

Kielten jatko-opinnot lukiossa

Lukiossa kaikille yhteiset kielet ovat englanti ja ruotsi. Näiden kielten opiskelu on lukiossa pakollista, ja ainakin toinen on ylioppilaskirjoituksissa kirjoitettava aine.

Muut kielet ovat vapaasti valittavissa. Näiden opiskelu voidaan lukiossa aloittaa joko alkeiskurssista tai kolmannesta kurssista silloin, kun ko. kielen opiskelu on alkanut jo peruskoulussa.

A1-kieli alkaa peruskoulun 3. luokalta.

A2-kieli alkaa peruskoulun 4. tai 5. luokalla vapaaehtoisena kielenä.

B1-kieli alkaa peruskoulun 6. luokalla pakollisena toisena kielenä.

B2-kieli alkaa valinnaisena peruskoulun 8. luokalla.

Yhteishakuun vaikuttavat numerot:

Lukioon pyrittäessä otetaan huomioon kaikille yhteisten lukuaineiden keskiarvo. Tällöin valinnainen, 8. luokalta alkava B2-kieli, lasketaan lukuaineisiin kuuluvaksi.

Muihin toisen asteen oppilaitoksiin haettaessa huomioidaan seuraavien aineiden ja niihin liittyvien valinnaisaineiden numerot (edellyttää, että valinnaisainetta on luettu yläkoulun aikana vähintään 2 vuosiviikkotuntia): uskonto/elämäkatsomustieto, äidinkieli ja kirjallisuus, A-kielet, B-kielet, historia ja yhteiskuntaoppi, matematiikka, fysiikka, kemia, biologia ja maantieto, liikunta, terveystieto, musiikki, kuvataide, käsityö (tekninen työ ja tekstiilityö) ja kotitalous. Ammatillisiin oppilaitoksiin haettaessa keskiarvo muutetaan pisteiksi yhteishakua varten.

SYVENTÄVÄT VALINNAISET (PAKOLLISET VALITTAVAT TAITO- JA TAIDEAINEET) 2h

Valitse näistä **yksi** (1) kahden tunnin valinnaisaine 8. ja 9. luokalle.

MUSIIKKI

VSMU:MU

2h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

8.lk 2h ja/tai 9.lk 2h

Numeroarviointi

Syvennetään 7.luokalla saavutettuja taitoja laulaen ja soittaen, käytössä koulun soittimien lisäksi mahdollisuuksien mukaan oppilaiden omat soittimet. Harjoitellaan myös mikrofoniin käyttöä. Toimintaa suunnitellaan yhdessä ryhmän kanssa. Tutustutaan populaarimusiikin eri ilmiöihin Suomessa ja ulkomailla sekä näyttämömusiikkiin. Käydään tutustumassa esityksiin konsertissa tai teatterissa.

Valinnaismusiikkiin liittyvät myös esiintymiset koulun tilaisuuksissa halukkaille.

Kurssin voi aloittaa 9.luokalla tai sitä voi jatkaa 9.luokalla. 9.luokan työpajakurssin pohjana ovat kuitenkin 8.luokalla saavutetut tiedot ja taidot.

9.luokalla tehdään musiikkia ryhmässä mahdollisimman monipuolisesti, ryhmän luonteen mukaisesti. Aiheina ovat esimerkiksi populaarimusiikin ilmiöt, elokuvamusiiikki ja maailmanmusiikki. Pääpaino on musisoimisessa ja taitojen edelleen kehittämisessä musiikin kuuntelua unohtamatta.

KUVATAIDE

VSKU:KU

2h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

8.lk 2h ja/tai 9.lk 2h

Numeroarviointi

Mielikuvitusta, luovaa ajattelua, taiteesta nauttimista, taiteen tuntemusta, onnistumisen elämyksiä, epävarmuuden sietokykyä, itselle tärkeiden asioiden ilmaisua, elämän ymmärtämistä, arjesta iloittamista, kuvan rakentamisen tietoutta, estetiikkaa ja etiikkaa.

Kuvataiteen syventävät opinnot luovat vankan perustan kuvataiteen moninaisten ilmiöiden ymmärtämiselle ja harrastamiselle. Kurssilla syvennyttään kuvaan niin taiteena kuin viestinnän muotona.

KOTITALOUS

VSKO:KO

2h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

8.lk 2h ja/tai 9.lk 2h

numeroarviointi

Tietoa ja taitoa kotitaloudesta. Tavoitteena on syventää kaikkien kotitalouden osa-alueiden osaamista. Osa-alueita ovat asuminen ja yhdessä eläminen, kuluttaja- ja talousosaaminen, ruokakulttuurit sekä jo seitsemännellä luokalla paljon opiskeltu ruokaosaaminen.

Kurssilla huomioidaan ryhmän oppilaitten toiveet mahdollisuuksien mukaan.

Yhdeksännellä luokalla tehdään arjenhallinnanopas kotoa lähtevälle.

Kurssi on teoriapainotteinen. Oppilaan omatoiminen ja vastuullinen työskentely korostuu syventävissä opinnoissa.

Kotitalouden monipuolisia taitoja opitaan vaihtelevia työtapoja käyttäen ja soveltamalla tietoa käytäntöön. Kotitaloudessa työskennellään ryhmissä, jolloin nuori oppii työskentelemään erilaisten ihmisten kanssa. Omatoimisuutta ja itsenäisyyttä harjoitellaan yksilö- ja paritöissä

KÄSITYÖ

VSKS:KS TEKSTIILITYÖN TYÖMENETELMIN 2h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

8.lk 2h ja/tai 9.lk 2h

numeroarviointi

Tulevaisuuden kädentaitajien monipuolinen valinnaisaine. Käsityön syventävä valinnaisaine on jatkoa 7. luokan tekstiilityön opinnoille. Kurssin sisältö rakennetaan siten, että oppilas saa opiskelussaan painottaa

mahdollisimman paljon omia tekstiilityön sisältöihin liittyviä kiinnostuksen kohteitaan. Opintojen aikana voidaan opiskella myös teknisen työn sisältöjä.

Opiskelu tapahtuu opettajan antamien, sekä oppilaan itse suunnittelemien projektien avulla. Oppilas saa käsityön lopullisen päättöarvosanan syventävien opintojen päättyessä eli seitsemännellä luokalla annettua arvosanaa on mahdollista korottaa.

VSKS:KS TEKNISEN TYÖN TYÖMENETELMIN 2h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

8.lk 2h ja/tai 9.lk 2h

numeroarviointi

Tulevaisuuden kädentaitajien monipuolinen valinnaisaine. Käsityön syventävä valinnaisaine on jatkoa 7. luokan teknisen työn opinnoille. Kurssin sisältö rakennetaan siten, että oppilas saa opiskelussaan painottaa mahdollisimman paljon omia kiinnostuksen kohteitaan, liittyvät ne sitten vaikka metallitekniikkaan, sähkötekniikkaan, puutekniikkaan ja myös tekstiilityön sisältöihin.

Opiskelu tapahtuu opettajan antamien, sekä oppilaan itse suunnittelemien projektien avulla. Oppilas saa käsityön lopullisen päättöarvosanan syventävien opintojen päättyessä eli seitsemännellä luokalla annettua arvosanaa on mahdollista korottaa.

LIIKUNTA

VSLIT:SP TYTÖT

2h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

8.lk 2h ja/tai 9.lk 2h

Numeroarviointi

Sporttikurssi tarjoaa monipuolista liikuntaa innokkaille liikkujille. Tarkoituksena on liikkua iloiten, nauttien ja onnistumisen kokemuksi saaden. Tavoitteena on syventää jo opittuja liikuntataitoja eri lajien parissa. Oppilaiden toiveet huomioiden luvassa on sovellettuja leikkejä ja pallopelejä sekä toiveiden mukaan kuntoilua, keuhonhuoltotunteja ja musiikkiliikuntaa. Kurssilla on joka lukukausi yksi vierailukohdekäynti (esim. ilmajooga, golf, keilailu, miekkailu, ammunta, laserpeli).

VSLIP:KK POJAT

2h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

8.lk 2h ja/tai 9.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Kehitä kuntoasi! Haluatko oppia kuntosalityöskentelyn perusteet? Kiinnostaako sinua kehittää lihas- ja kestävyyskuntoasi sekä liikkuvuuttasi? Kuntoilukurssilla laaditaan fyysistä kuntoa monipuolisesti kehittävä

omatoiminen kunto-ohjelma, jota toteutetaan koko lukuvuoden ajan. Kurssin opiskelijalle varataan mahdollisuus käyttää koulun kuntosalia aamu- ja iltapäivisin. Kuntosalityöskentelyn lisäksi pelaamme erilaisia pallopelejä sekä kuntoilemme lähiliikuntapaikoilla.

MUUT VALINNAISET 8LK

Valitse näistä 5h (Luma 2h) valinnaisaineita 8. luokalle. Voit valita yhden 1h/vko valinnaisainekurssin.

ÄIDINKIELI

cVAI:KA Kauhukurssi 1h/vko

Yksivuotinen

8.lk 1h

hyväksytyt/ hylätyt

Kurssilla tutustutaan kokonaisvaltaisesti kauhun eri lajeihin ja keinoihin. Kauhun maailmaan päästään kirjoittamalla, kuuntelemalla sekä lukemalla kauhua. Kurssilla tehdään myös omia kauhutrailereita ja katsotaan mahdollisesti lyhytelokuvia.

cVAI:TA Tarinatunti 1h/vko

Yksivuotinen

8.lk 1h

Arviointi: hyväksytyt/hylätyt

Tällä kurssilla opettaja lukee sinulle ääneen lyhyitä kertomuksia aina hyväntuulisista saduista vaikeampiin novelleihin. Voit kuunnelllessasi rentoutua ja jättää hetkeksi arjen kiireet.

Kurssilla tutustut uusiin kirjailijoihin ja teksteihin sekä opit uutta esimerkiksi kirjallisuuden lajeista ja novellityypeistä.

VAI:IL Ilmaisutaito I 2h/vko

Yksivuotinen

8.lk 2h

Numeroarviointi

Kurssilla jokainen saa olla oma itsensä ja vahvistaa ilmaisutaitojaan rennossa ilmapiirissä!

Ilmaisutaito-kurssilla tehdään erilaisia luovan ilmaisun harjoituksia, kuten improvisaatioita, sketsejä, videoita ja trailereita. Mahdollisuuksien mukaan tutustutaan teatterin maailmaan.

B2-KIELET

B2-kielet: ranska, saksa, venäjä

Nämä aineet voidaan valita vain kaksivuotisina -> 8.lk 2h ja 9.lk 2h

Olet jo opiskellut kahta sinulle vierasta kieltä. Jos ne sujuvat ja kuuluvat mukaviin aineisiin, kolmas vieras kieli on sopiva haaste sinulle. Valitse siis ranska, saksa tai venäjä. Uuden kielen opinnoissa voit hyödyntää muissa kielissä hankkimiasi opiskelutaitoja ja -tietoja sekä oppia uusia strategioita.

B2-kieli auttaa sinua selviytymään tavanomaisissa arkipäivän tilanteissa (kaupassakäynti, ruokaileminen, matkustaminen) opiskelemallasi kielellä. Opit myös kertomaan itsestäsi ja sinulle läheisistä asioista, kuten kodista ja perheestä, kavereista ja vapaa-ajasta. Painopiste on puheviestinnässä, ja kirjallinen tuotos lisääntyy vähitellen. Kieltä opiskellessasi opit tuntemaan ja arvostamaan kyseisen kielialueen kulttuuria ja maantietoa. Varhain opittu kieli antaa vankan pohjan jatko-opinnoille. Se voi myös avata sinulle tien ulkomaisiin oppilaitoksiin.

VRA:B2 Ranskan kieli, B2-oppimäärä 2h/vko

Kaksivuotinen

8.lk 2h ja 9.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Ranska on yksi yhdistyneen Euroopan tärkeistä kielistä. Ranska on diplomatiaa, high techiä ja tiedettä unohtamatta chansonia, gourmet-ruokaa ja romantiikkaa. Ranskan kieli on shuhuäshää, soraärrää ja nasaaliäänteitä, verbin taivutusta ja adjektiivin muotoja sekä sanoja, sanastoja ja sanakokeita, älyn ja äänijänteiden voimistelua. Ranskan opiskelu on myös mukavaa. Ranskan kielen taito on valttikortti työmarkkinoilla.

VSA:B2 Saksan kieli, B2-oppimäärä 2h/vko

Kaksivuotinen

8.lk 2h ja 9.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Hallo! Tervetuloa opiskelemaan saksan kieltä ja kulttuuria! Yli sata miljoonaa ihmistä maailmanlaajuisesti puhuu saksaa äidinkielenään, ja saksa on yksi EU:n virallisista kielistä. Saksalla tulet toimeen lähes kaikkialla Euroopassa, ja se on työelämässä englannin ja ruotsin jälkeen kysytyin kieli.

Saksa on sanastollisesti ja rakenteellisesti lähellä englannin ja ruotsin kieltä. Tunneilla teemme paljon suullisia ja kirjallisia harjoituksia ja tutustumme saksankielisten maiden värikkäeseen kulttuuriin, mm. urheiluun ja mediaan. Saksan kielen tunteuksella erotut eduksesi ja pärjät maailmalla. Herzlich willkommen!

VVE:B2 Venäjän kieli, B2-oppimäärä 2h/vko

Kaksivuotinen

8.lk 2h ja 9.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Venäjää puhutaan laajalti. Venäjän kielellä on kirjoitettu myös paljon tärkeää maailmankirjallisuutta, kuten Tolstoin ja Tšehovin tuotanto. Baletin harrastajat tuntevat Tšaikovskin "Joutsenlammen". Eikä venäläinen musiikki ole nykyaikanakaan tuntematonta! Kaikkein jännittävimpiä lienevät kuitenkin kyrilliset aakkoset, joilla venäjää kirjoitetaan!

Mitähän mahtaa tarkoittaa PECTOPAH? Venäjän kielen taitajia tarvitaan kulttuurin ohella lisääntyvässä määrin matkailussa, teollisuudessa ja kaupankäynnissä. Tunneilla luetaan pikkutekstejä, kuunnellaan suosittuja venäläisiä lauluja ja katsotaan elokuvapätkiä.

KIELTEN LYHYTKURSSIT

cVEN:EX Extra English I 1h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

8.lk 1h

Arviointi: hyväksytty/hylätty

Wassup? G'day mate! How do you do? Give me five!

Jos tuntuu siltä, että englannin peruskielioppi on jo hallussa, niin siirry eteenpäin. Tällä kurssilla pääset puhumaan englantia eri tilanteissa: ostoksilla, matkoilla, hotellissa, ravintolassa, työpaikkahaastattelussa yms.

Harjoittelemme tilanteita esimerkiksi videoiden, iPadin, pelien, näytelmien, musiikin ja tietokoneiden avulla. Joissain ryhmissä kirjoitetaan sähköpostitse ulkomaalaisten oppilaiden kanssa tai saatetaan valmistaa iPadillä video esim. omasta koulusta. Oppilaat hyödyntävät tällä kurssilla digitekniikkaa monipuolisesti esim. tekemällä monimediaisia esityksiä tai harjoituksia toisilleen.

cVEN:EE Easy English 1h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

Tuntimäärä: 8.lk 1h

Arviointi: hyväksytty/hylätty

8. lk: Eikö englantia oikein suju? Kompastuitko kielioppiin? Tällä kurssilla saat ensiapua englannin vaikeuksiin. Painopiste on keskeisten kielioppiasioiden kertauksessa. Vahvistamme samoja rakenteita, joita opiskelet tavallisilla englannin tunneilla. Välipalaksi saat myös tekstin/kuullun ymmärrystä ja kielten opiskelua iPadin avulla tai tietokoneella TVT-luokassa.

HISTORIA JA YHTEISKUNTAOPPI

VHY:EK Ekonomia 2h/vko

Yksivuotinen

8.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Ekonomiassa käydään läpi arjen taloustaitoja: vastuullista rahankäyttöä, maksutapoja, pankkiasiointia, sijoittamista, työnhakua jne. Kurssilla pyritään tekemään vierailu johonkin lähialueen yritykseen. Kurssin aikana oppilaat tekevät myös ainakin yhden esitelmän. Asioita käsitellään nuorten näkökulmasta ja käytännönläheisesti. Ekonomiassa on yksi koe syksyllä ja yksi keväällä.

cVHY:SH Sotahistoria 1h/vko

Yksivuotinen

8.lk 1h

hyväksytyy/hylätty

Sotahistorian kurssilla tutustutaan nykyisiin ja menneisiin sotiin monesta näkökulmasta. Pohditaan sotien syitä ja seurauksia. Mietitään, olisiko sota ollut kenties vältettävissä. Millaisia aseita on käytetty? Miten aseteknologia ja tiede ovat olleet sodan palveluksessa? Millaisia taloudellisia ja henkisiä vaurioita sota aiheutti? Miten siviilit selvisivät koettelemuksesta?

Kurssilla käytetään lähteenä opettajan tuottamaa materiaalia, internet-lähteitä, sotakirjallisuutta ja elokuvia. Oppilaiden tekemissä esityksissä tulee olla monipuolista lähteiden käyttöä. Suora kopioiminen netistä ei käy. Seuraamme kurssilla ajankohtaisia konflikteja viikoittaisilla katsauksilla. Jokainen oppilas seuraa mediaa vuorollaan ja raportoi kurssille viikon katastrofiuutiset. (valitaan joko 8. tai 9. luokalla)

MATEMATIIKKA JA LUONNONTIETEET

cVMA:TU Matematiikan tukikurssi 1h/vko

Yksivuotinen

Tuntimäärä: 8. lk 1h

Arviointi: hyväksytyy / hylätty

Kurssin tarkoituksena on parantaa oppilaan matemaattisia perustaitoja kertaamalla pakollisilla matematiikan tunneilla opittuja asioita.

Kurssi ei ole valittavissa LuMa-luokkalaisille.

cVTV:KY 10-sormijärjestelmä 1h/vko

Tuntimäärä: 8.lk 1h

Arviointi: hyväksytyy/hylätty

Kurssilla harjoitellaan sujuvaa kirjoittamista koneella. Opetuksessa käytetään TypingMaster – ohjelmaa, jolla harjoitellaan sekä kirjoitusnopeutta että kirjoitustarkkuutta.

cVKE:SC Science-kurssi I 1h/vko

Yksivuotinen

8.lk 1h

Arviointi: hyväksytyy/hylätty

Science-kurssi I on tarkoitettu 8.-luokkalaisille. Kurssilla harjoitetaan kemistin ja fyysikon kädentaitoja tekemällä erilaisia kokeellisia töitä. Kokeellisten töiden aihealueet ovat paljolti yhteydessä kaikille yhteiseen opetukseen, mutta valinnaisen työkurssin opetuksessa mennään pidemmälle ja syvemmälle ryhmän kiinnostuneisuus huomioon ottaen. Kokeellisten töiden tavoitteena on opetella käyttämään erilaisia kemian ja fysiikan työvälineitä, tunnistamaan ja valmistamaan aineita kemiallisin menetelmin, tutustua kokeellisesti luonnonilmiöihin ja niiden

mallintamiseen.

cVTVT:PE Tietotekniikan kurssi 1h/vko

Yksivuotinen (8 tai 9 luokalla)

Tuntimäärä: 8.lk 1h **TAI** 1h/vko 9 lk

Arviointi: hyväksytty / hylätty

Kurssilla harjoitellaan tekstinkäsittelyn (Word), taulukkolaskennan (Excel) ja esitysgrafiikan (Powerpoint) ohjelmien perusteita ja hiukan tehokäyttöä. Oppilaiden kiinnostuksen mukaan voidaan myös tutustua lukioissa käytettävään LibreOffice ympäristöön.

Toinen kokonaisuus kurssilla on tietoyhteiskunnassa toimimiseen tarvittavien taitojen varmistaminen kuten tiedostojen jakaminen, sähköpostin käyttö, tekoäly sovellukset ja kuvankäsittelyn perusteet.

VBI:EK Eläimet ja kasvit ihmisen hoidossa 2h/vko

Yksivuotinen

8.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Kurssilla hankitaan tietoa lemmikeistä, maatilan eläimistä ja kasveista. Tutustutaan tärkeimpiin kotieläimiin ja viljelykasveihin. Hoidetaan ja kasvatetaan koriste- ja hyötykasveja sekä opitaan perustamaan akvaario. Lisäksi kurssilla pohditaan kestävän tulevaisuuden teemoja. Mahdollisia retkikohteita ovat mm. Kultaranta, Ruissalon puutarha ja koulun ympäristö. Mahdollisuuksien mukaan vierailaan myös esimerkiksi maatilalla tai talleilla. Opiskelussa painotetaan oppilaslähtöisyyttä.

cVGE:MV Urheilu maailmankartalle 1h/vko

yksivuotinen

tuntimäärä: 8.lk 1h

hyväksytty/hylätty

Kurssilla kierrät maapallon ympäri eri urheilulajeissa ja -tapahtumissa. Tutkit oman lempilajisi ja sinulle vieraampien lajien suoritusympäristöjä: urheillaanko kuumassa tropiikissa vai kylmässä vuoristossa, maksatko ruokasi pesoilla vai renminbillä? Voiko kuumuus häiritä kesäolympialaisia tai lumen puute talviolympialaisia, onko syytä pelätä maanjäristyksiä tai lumivyöryjä?

Opit lisää muuttuvasta maapallostamme, sen nimistöstä ja kulttuureista. Kurssisisältö ja työtavat muokkautuvat ajankohtaisten tapahtumien ja kurssilaisten kiinnostuksen kohteiden mukaan.

Tutustumisessa käytetään monipuolisesti apuna geomeediaa ja kurssilla voidaan tehdä esim. valtiotutkimus sekä luonnonkatastrofeihin liittyviä ryhmätöitä, työt tehdään pääsääntöisesti tunneilla, ei kotona.

VTVT:MUL Multimedia 2h/vko

Yksivuotinen

8.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Kurssilla tutustutaan kuvankäsittelyyn varsin kattavasti kuvamanipulaatioiden ja kuvankorjailun kautta. Kurssilla opitaan editoimaan ääntä, kuvaa ja videoita käyttäen erilaisia editointiohjelmia.

Oppilailla on mahdollista tehdä oma video.

Opetuksessa keskitytään teorian asemasta tekemiseen, eli tekemällä oppii. Aiempaa kokemusta kuvan-, äänen-, tai videonkäsittelystä ei tarvita. Kun oppii käyttämään jotain editointiohjelmaa, osaa todennäköisesti käyttää muitakin editointiohjelmia tulevaisuudessa.

cVTVT:DT Digitutor * 1h/vko (HUOM! Kurssille erillinen haku)

Yksivuotinen

8.lk 1h

Arviointi: hyväksyty/hylätty

Oppilas koulutetaan toimimaan oppilaitoksessa digitutorina. Kurssista järjestetään erillinen esittelytilaisuus syksyllä, ja valituille ilmoitetaan jo ennen 7. luokan joulua valinnasta.

MUSIIKKI

cVMU:MU Mukavasti musisoiden 1h/vko

Yksivuotinen

8.lk 1h

Arviointi: hyväksyty/hylätty

Kurssilla musisoidaan ryhmässä monipuolisesti ryhmän luonne ja toiveet huomioon ottaen. Tavoitteena on laulu- ja soittotaitojen kehittäminen – musiikin rentouttavaa vaikutusta unohtamatta. Esiintymismahdollisuuksia on tarjolla.

VMU:RLA Rohkeasti laulamaan 2h/vko

Yksivuotinen

8.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Harjoitellaan eri tyyliä lauluja ryhmän toiveet huomioiden. Harjoitellaan tervettä laulu- ja hengitystekniikkaa. Harjoitellaan mikrofonin laulamista. Lauletaan sekä yksin että yhdessä. Harjoitellaan sävelpuhtautta ja eri äänissä laulamista.

Mahdollisuuksien mukaan esiintymisiä ja tutustumisvierailuja

cVMU:MIMU MIELIMUSA 1h / vko

Yksi- tai kaksivuotinen

Tuntimäärä: 8.lk ja/tai 9.lk 1h

Arviointi: hyväksyty / hylätty

Tällä kurssilla pääset irtautumaan tavallisesta kouluarjesta ja nauttimaan musiikista. MieliMusa keskittyy muuhun kuin bändisoittamiseen. Tarkoituksena rentoutua musiikin tahtiin kuunnellen, piirtäen, liikkuen ja kirjoittaen. Samalla laajennat ymmärrystäsi sinua ympäröivistä kulttuureista ja lisäät itsetuntemustasi.

KUVATAIDE

VKU:MUO Muotoilu 2h/vko

Yksivuotinen

Tuntimäärä: 8.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Soveltavassa kuvataiteessa kuvailmaisua käytetään monipuolisena työvälineenä.

Kurssilla sinulle tulee tutuksi esimerkiksi kolmiulotteinen työskentely, muotoilu, arkkitehtuuri, kuvan ja videon käsittely, valokuvaaminen, graafinen suunnittelu sekä kuvilla viestiminen.

cVKU:PM PiMa (piirustus ja maalaus) 1h/vko

Yksivuotinen

Tuntimäärä: 8.lk 1h

Arviointi: hyväksytty/hylätty

Piirustuksen ja maalauksen tehokurssi. Kurssilla tutustutaan ja syvennyttään piirustukseen ja maalaukseen kuvataiteen muotoina. Pääpaino on piirustus- ja maalaustaitojen kehittämisessä. Kurssi antaa hyvät perustiedot ja –taidot jatkaa piirustus- ja maalausharrastusta omatoimisesti.

KOTITALOUS

VKO:HE Herkullisia elämyksiä 2h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

8.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Kurssilla kerrataan seitsemännen luokan opintoja ja pyritään perustaitojen hallintaan. Kotitalouden monipuolisia taitoja opitaan vaihtelevia työtapoja käyttäen ja soveltamalla tietoa käytäntöön.

Opiskellaan lisää mm. leivontaa ja ruoanvalmistusta, harjoitellaan kodinhoidollisia tehtäviä luokassa ja kotona sekä tutustutaan suomalaiseen ruokakulttuuriin, ruokakulttuurin muutokset huomioiden, ajankohtaisia trendejä unohtamatta.

Opiskeluun liittyy aterioitten ja juhlien suunnittelua, kodin- ja ympäristön hoitoa sekä ravitsemukseen ja kuluttamiseen liittyviä asioita.

Kotitaloudessa työskennellään ryhmissä, jolloin nuori oppii työskentelemään erilaisten ihmisten kanssa. Omatoimisuutta ja itsenäisyyttä harjoitellaan yksilö- ja paritöissä. Yhdessä tekemällä harjoitellaan vastuunottoa tulevaisuutta ajatellen.

Arvioinnissa painotetaan tuntityöskentelyä, yhteistyökykyä, omatoimisuutta ja hygienian merkityksen ymmärtämistä ja noudattamista.

KÄSITYÖ

cVTS:LA Lahjoja omin käsin 1h/vko

8.lk 1h

Arviointi: hyväksytty/hylätty

Itsetehdyt lahjat ilahduttavat niin saajaa kuin tekijää. Keskitymme nopeatekoisiin töihin, joiden pitäisi valmistua 2–4 viikossa. Opimme ennakoimaan ajantarvetta ja olemaan tehokkaita jokaisella tapaamiskerralla. Lahjoiksi valmistetaan mm. asusteita, kukkaroita, valokransseja ja koristeita. Syyskurssilla lukukausi huipentuu joulun.

VTS:KI Käsiyön ihmema 2h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

8.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Kurssi painottuu tekstiilityöhön. Haluat olla monipuolinen käsiyöntaitaja. Voit tutustua käsiyön eri osa-alueisiin yhteisten teemojen kanssa tai omia kiinnostuksen kohteita painottaen. Kurssilla voit tehdä esim. persoonallisia vaatteita omilla mitoilla, sisustustekstiilejä, tuunausta, askartelua, kankaankudontaa, neuletöitä ja virkkausta, kirjontaa, tilkkutöitä, koruja, kankaanpainantaa...

Seuraamme ajankohtaisia trendejä ja kiinnostavia ilmiöitä, jotka vaikuttavat töiden ja aihepiirien valintaan. Tärkeää on, että sinulla on omaa intoa tekemiseen ja uuden oppimiseen kiireettä ja pitkäjänteisesti.

VTN:ER Elektroniikkarakentelu 2h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

8.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Opiskellaan sähkötekniikan sekä elektroniikan sisältöjä opettajan antamien sekä oppilaiden suunnitteleminen projektien avulla. Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan myös mikrokontrollereihin, kuten Picaxeen sekä Arduinoon. Kurssilla hyödynnetään erilaisia rakennussarjoja sekä myös oppilaiden itse suunnittelemissa sähköisissä laitteissa.

VTN:TN Tekninen työ 2h/vko

8.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Tämä kurssi on tulevaisuuden tekniikan ammattilaisille sekä tietenkin myös muille tekniikasta kiinnostuneille. Opiskellaan monipuolisesti puutekniikan, metallitekniikan sekä elektroniikan sisältöjä. Harjoitellaan myös suunnittelua sekä perehdytään teollisen muotoilun perusteisiin.

LIIKUNTA

VL:THM HYVÄN MIELEN LIIKUNTA (tytöt) 2h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

8.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Tällä valinnaisliikunnan kurssilla keskitytään nauttimaan liikunnasta yhdessä ja yksilöllisesti. Kurssille ovat tervetulleita kaikki liikunnasta motivoituneet oppilaat, jotka kaipaavat hikiliikunnan lisäksi välillä myös rentouttavaa liikuntaa kuten kehonhuoltoa ja rentoutusta. Tavoitteena on lisätä hyvinvointia ja edesauttaa

arjessa jaksamista. Liikunta on rentouttavaa ja positiivista mieltä ylläpitävää. Oppituntien sisällöt suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa. Kurssin aikana pääset liikkumaan monipuolisesti eri lajien parissa tai oppilaiden kiinnostuksen mukaan voimme painottaa oppitunteja myös esimerkiksi kuntosaliharjoitteluun tai monipuoliseen kuntoiluun. Halutessasi saat välineitä oman kunnon kehittämiseen yksilöllisen kuntoilu- ja kuntosaliohjelman avulla. Tunneilla käytetään mahdollisuuksien mukaan erilaisia liikuntateknologisia sovelluksia kuten sykemittareita. Oman innostuksesi mukaan pääset suunnittelemaan ja toteuttamaan erilaisia liikuntatunteja, koulun liikunnallisia tapahtumia ja kilpailuja. Kurssilla on joka lukukausi yksi vierailukohdekäynti (esim. ilmajooga, golf, keilailu, miekkailu, ammunta, laserpeli).

VLI:PR PELAAMISEN RIEMUA (pojat) 2h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

8.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Tällä valinnaisliikunnan kurssilla syvennetään perustaitoja tutuissa palloilulajeissa sekä tutustutaan hieman erikoisempiin lajeihin ryhmän kiinnostuksen mukaan (esim. golf, keilailu, miekkailu, vesipallo, laserammunta). Tavoitteena on saada uusia liikuntakokemuksia, toimia erilaisissa ryhmissä reilun pelin hengessä sekä ylläpitää omaa kuntoa.

Kurssin ilmapiiri pyritään pitämään rentona, ja tavoitteena on runsaan pelaamisen myötä löytää liikunnan riemu lajista kuin lajista. Valinnaiskurssilla pääset virkistämään kehoa ja mieltä, ja näin jaksat paremmin arjen askareissa. Kurssi toteutetaan oppilaiden ja opettajan yhteissuunnitteluna.

cVLI:LL Liikkuen luonnossa (tytöt ja pojat) 1h/vko

Yksivuotinen

8.lk 1h **TAI** 9.lk 1h

Arviointi: hyväksyty/hylätty

Kurssilla saadaan elämyksiä luonnossa liikkuen, opitaan tekemään luontohavaintoja sekä tuntemaan lähiseudun luonnon erityispiirteitä. Oppilas oppii ymmärtämään yksilön vastuun ympäristöstään (jokamiehen oikeudet ja -velvollisuudet). Kurssilla oppilas harjoittelee erätaidon perusteita teorialuokkien lisäksi mm. päivävaelluksilla ja erilaisilla retkillä. Kurssi sisältö muodostuu oppilaiden toiveiden mukaan esimerkiksi melonnasta, jollailusta, retkiluistelusta, pyöräretkistä, onkimisesta, pilkkimisestä, marjastamisesta, avantouinnista tai kiipeilystä.

Kurssilla perehdytään retkeilyn osa-alueisiin kuten retkelle varustautumiseen (vaatetus, jalkineet, repun tai rinkin käyttö), luonnossa liikkumiseen (ryhmässä ja yksin, kartan ja kompassin käyttö), retkiruoanvalmistukseen (retkikeittimen käyttö, nuotion sytyttäminen), majoittumiseen (laavun tai kodan rakentaminen) sekä turvallisuuteen (ensiaputaidot).

Huom! Kurssi toteutetaan osittain kouluajan ulkopuolella. Opetusta ei järjestetä joka viikko, vaan esimerkiksi neljän tunnin (klo 14-18) retken jälkeen seuraavat kolme viikkoa ovat kurssiin liittyen vapaata.

YSTÄVÄOPPILASTOIMINTA (HUOM! Kurssille erillinen haku)

cVAI:YS Ystäväoppilas-kurssi * 1h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

8. lk 1h

hyväksytyt/ hylätyt

Ystäväoppilaina pääset toimimaan uusien seiskojen kummeina ja tutustuttamaan heitä Maijamäkeen. Ystikset järjestävät myös teemapäiviä sekä tapahtumia ja pyrkivät luomaan toiminnallaan hyvää yhteishenkeä kouluun. Ystikset ovat myös tärkeä osa kiusaamisen ehkäisemistä Maijamäessä.

Ystäväoppilastoiminnassa opit ryhmätyö- ja esiintymistaitoja, omatoimisuutta ja vastuunkantoa. Näitä taitoja tarvitset teemapäivien toteuttamisessa ja omaa kummiluokkaa auttaessasi, ja ne ovat suureksi hyödyksi myös omissa tulevaisuuden opinnoissasi.

Ystäväoppilas on positiivinen, omatoiminen ja innokas kehittämään koulun toimintaa ja edistämään viihtyvyyttä. Ystikseksi haetaan erillisellä hakulomakkeella maaliskuussa 2025. Hakijat haastatellaan, ja valitut koulutetaan toukokuussa ystäväoppilasleirillä.

Kurssin käytyäsi saat MLL:n todistuksen ystäväoppilaina toimimisesta. Todistus on hyödyllinen esimerkiksi kesätöitä hakiessasi.

MUUT VALINNAISET 9.LK

Valitse näistä 3h (LuMa 2h) valinnaisaineita 9. luokalle. Voit valita yhden 1h/vko valinnaisainekurssin.

ÄIDINKIELI

cVAI:TA Tarinatunti 1h/vko

Yksivuotinen

9.lk 1h

Arviointi: hyväksytyt/hylätyt

Tällä kurssilla opettaja lukee sinulle ääneen lyhyitä kertomuksia aina hyväntuulisista saduista vaikeampiin novelleihin. Voit kuunnellaksesi rentoutua ja jättää hetkeksi arjen kiireet.

Kurssilla tutustut uusiin kirjailijoihin ja teksteihin sekä opit uutta esimerkiksi kirjallisuuden lajeista ja novellityypeistä.

Jos osallistuit kahdeksannella luokalla Tarinatunti-kurssille, et voi valita sitä enää yhdeksännellä luokalla

cVAI:PP Puhepaja 1h/vko

Yksivuotinen

9. lk 1h

Arviointi: hyväksytyt/ hylätyt

Loista arjen erilaisissa puhetilanteissa!

Kurssilla vahvistetaan arjen ja tulevan työelämän puheviestintätaitoja erilaisin harjoituksin. Mukaan et tarvitse muuta kuin itsesi ja intoa keskustella kaikesta mahdollisesta.

Tällä kurssilla voit myös halutessasi suorittaa suullisesti ysiluokan kirjakokeet joko kahden kesken opettajan kanssa tai pienissä ryhmissä.

Sana on vapaa! Tuu jutteleen!

VAI:TE Ilmaisutaito II 2h/vko

Yksi-tai kaksivuotinen

9.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Kurssilla jokainen saa olla oma itsensä ja vahvistaa ilmaisutaitojaan rennossa ilmapiirissä!

Ilmaisutaito-kurssilla tehdään erilaisia luovan ilmaisun harjoituksia, kuten improvisaatioita, sketsejä, videoita ja trailereita. Mahdollisuuksien mukaan tutustutaan teatterin maailmaan.

Voit osallistua kurssille, vaikka ei olisi käynyt Ilmaisutaito I -kurssia.

VAI:HI Mediakurssi 2h/vko

Yksivuotinen

9.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Mediakurssilla tutustutaan erilaisiin medioihin ja tuotetaan niihin omia sisältöjä. Keväällä tehdään mm. koulun oma lehti, Hikari.

KIELTEN LYHYTKURSSIT

cVEN:EX Extra English II 1h/vko

Yksi-tai kaksivuotinen

Tuntimäärä: 9.lk 1h

Arviointi: hyväksytty/hylätty

Is English a piece of cake to you? Would you like to go further? "The road goes ever on and on down from the door it began. Now far ahead the road has gone, and I must follow, if I can. Pursuing it with eager feet, until it joins some larger way ..." (J.R.R.Tolkien)

Tämä kurssi on jo hieman haasteellisempi kuin aiemmat. Käytössämme on esimerkiksi netistä löytyvää englanninkielistä materiaalia ja kaunokirjallisuuden katkelmia. Hienosäädämme kieliopin tuntemustasi ja ääntämystäsi. Joissain ryhmissä kirjoitetaan sähköpostitse ulkomaalaisten oppilaiden kanssa. Kurssilla saatetaan myös valmistaa iPadillä video kirjekavereille esim. omasta koulusta. Oppilaat hyödyntävät tälläkin kurssilla digitekniikkaa esim. tekemällä monimediaisia esityksiä tai harjoituksia toisilleen.

cVEN:EE Easy English II 1h/vko

Yksi-tai kaksivuotinen

Tuntimäärä: 9.lk 1h

Arviointi: hyväksytty/hylätty

9. lk: Tällä kurssilla jatketaan edellisen vuoden malliin. Harjoittelemme eri tilanteita, kertaamme kielioppia, ja kartutamme sanastoa mm. helpohkojen tekstien, videoiden ja erilaisten iPadillä ja tietokoneella tehtävien harjoitusten avulla. Pääpaino on edelleen englannin peruskieliopin vahvistamisessa.

cVRU:LI B-ruotsin lisäkurssi 1h/vko

Yksi-tai kaksivuotinen

Tuntimäärä: 9.lk 1h

Arviointi: hyväksytyt/hylätty

Kerrataan ja syvennetään yläkoulun rakenteita sekä vahvistetaan kuullun- ja tekstinymmärtämistä. Kurssi vahvistaa ruotsin taitoja, joita tarvitaan toisen asteen opinnoissa, sopii esim. lukioon meneville.

cVVE:MA Matkailuvenäjä 1h/vko

Yksivuotinen

9.lk 1h

hyväksytyt/hylätty

Opetellaan kyrilliset painokirjaimet sekä perusfraasit ostoksien tekoon, ravintolassa käyntiin, kulkuvälineillä liikkumiseen ym. Tutustutaan venäläisiin tapoihin ja venäläiseen kulttuuriin.

HISTORIA JA YHTEISKUNTAOPPI

cVHY:SH Sotahistoria 1h/vko

Yksivuotinen

9.lk 1h

hyväksytyt/hylätty

Sotahistorian kurssilla tutustutaan nykyisiin ja menneisiin sotiin monesta näkökulmasta. Pohditaan sotien syitä ja seurauksia. Mietitään, olisiko sota ollut kenties vältettävissä. Millaisia aseita on käytetty? Miten aseteknologia ja tiede ovat olleet sodan palveluksessa? Millaisia taloudellisia ja henkisiä vaurioita sota aiheutti? Miten siviilit selvisivät koettelemuksesta?

Kurssilla käytetään lähteenä opettajan tuottamaa materiaalia, internet-lähteitä, sotakirjallisuutta ja elokuvia. Oppilaiden tekemissä esityksissä tulee olla monipuolista lähteiden käyttöä. Suora kopioiminen netistä ei käy. Seuraamme kurssilla ajankohtaisia konflikteja viikoittaisilla katsauksilla. Jokainen oppilas seuraa mediaa vuorollaan ja raportoi kurssille viikon katastrofiuutiset.

MATEMATIIKKA JA LUONNONTIETEET

cVMA:TU Matematiikan tukikurssi 1h/vko

Yksivuotinen

Tuntimäärä: 9. lk 1h

Arviointi: hyväksytyt / hylätty

Kurssin tarkoituksena on parantaa oppilaan matemaattisia perustaitoja kertaamalla pakollisilla matematiikan tunneilla opittuja asioita.

Kurssi ei ole valittavissa LuMa-luokkalaisille.

cVMA:LI Matematiikan lukioon valmistava kurssi 1h/vko

Yksivuotinen

9.lk 1h

Arviointi: hyväksytty/hylätty

Kurssilla käydään läpi lukion yhteisen kurssin (lyhyt ja pitkä) teemoja ja harjoitellaan lukiossa käytettäviä sähköisiä työkaluja. (Ei ole valittavissa LuMa-luokkalaisille.)

cVKE:SC Science-kurssi II 1h/vko

Yksivuotinen

9.lk 1h

Arviointi: hyväksytty/hylätty

Science-kurssi 9.-luokkalaisille. Kurssilla harjoitetaan kemistin ja fyysikon kädentaitoja tekemällä erilaisia kokeellisia töitä. Kokeellisten töiden aihealueet ovat paljolti yhteydessä kaikille yhteiseen opetukseen, mutta valinnaisen työkurssin opetuksessa mennään pidemmälle ja syvemmälle, ryhmän kiinnostuneisuus huomioon ottaen. Kokeellisten töiden tavoitteena on opetella käyttämään erilaisia kemian ja fysiikan työvälineitä, tunnistamaan ja valmistamaan aineita kemiallisin menetelmin, tutustua kokeellisesti luonnonilmiöihin ja niiden mallintamiseen. Kurssi ei edellytä Science 1 kurssin suorittamista.

cVTVT:PE Tietotekniikan kurssi 1h/vko

Yksivuotinen (8 tai 9 luokalla)

Tuntimäärä: 8.lk 1h **TAI** 1h/vko 9 lk

Arviointi: hyväksytty / hylätty

Kurssilla harjoitellaan tekstinkäsittelyn (Word), taulukkolaskennan (Excel) ja esitysgrafiikan (Powerpoint) ohjelmien perusteita ja hiukan tehokäyttöä. Oppilaiden kiinnostuksen mukaan voidaan myös tutustua lukioissa käytettävään LibreOffice ympäristöön.

Toinen kokonaisuus kurssilla on tietoyhteiskunnassa toimimiseen tarvittavien taitojen varmistaminen kuten tiedostojen jakaminen, sähköpostin käyttö, tekoäly sovellukset ja kuvankäsittelyn perusteet.

VTVT:OH Ohjelmointi 2h/vko

Yksivuotinen

9.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Kurssilla oppilaat opiskelevat ohjelmoinnin alkeita ja suunnittelevat ja tekevät oman ohjelman. Kurssilla ei tarvita aikaisempaa ohjelmointikokemusta. Ohjelmoinnin lisäksi kurssilla opitaan syventämään ohjelmoinnissa tarvittavia luonnontieteiden käsitteitä.

Ohjelmointiin käytetään Python -ohjelmistoa, joka on laajasti käytössä. Lisäksi kurssilla mahdollisesti tutustutaan muihin ohjelmointikieliin sekä robottien ja muiden sulautettujen järjestelmien ohjelmointiin.

cVTVT:DT Digitutor * 1h/vko (HUOM! Kurssille erillinen haku)

Yksivuotinen

9.lk 1h

Arviointi: hyväksytty/hylätty

Oppilas kouluttautuu toimimaan oppilaitoksessa digitutorina. Kurssista järjestetään erillinen esittelytilaisuus syksyllä, ja valituille ilmoitetaan jo ennen 7. luokan joulua valinnasta.

MUSIIKKI

VMU:YMU Yhdessä musisoiden 2h/9.lk

Yksivuotinen

Tuntimäärä: 9.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Kurssin tavoitteena on laajentaa omia soittotaitojaan ja harjoitella yhteismusisointia ryhmässä. Ohjelmisto on monipuolinen eri maista, ajoilta ja kulttuureista.

Mahdollisuuksien mukaan esiintymisiä ja tutustumisvierailuja.

cVMU:SÄ Biisinkirjoitusta ja säveltämistä 1h/vko 9.lk

Yksivuotinen

Tuntimäärä: 9.lk 1h

Arviointi: hyväksytty/hylätty

Harjoitellaan omien kappaleiden sanoittamista ja säveltämistä sekä yksin että yhdessä (co-writing). Lisäksi mahdollisuuksien mukaan myös kappaleiden äänittämistä.

cVMU:MIMU MIELIMUSA 1h / vko

Yksi- tai kaksivuotinen

Tuntimäärä: 8.lk ja/tai 9.lk 1h

Arviointi: hyväksytty / hylätty

Tällä kurssilla pääset irtautumaan tavallisesta kouluarjesta ja nauttimaan musiikista. MieliMusa keskittyy muuhun kuin bändisoittamiseen. Tarkoituksena rentoutua musiikin tahtiin kuunnellen, piirtäen, liikkuen ja kirjoittaen. Samalla laajennat ymmärrystäsi sinua ympäröivistä kulttuureista ja lisäät itsetuntemustasi.

KUVATAIDE

VKU:MUO Muotoilu 2h/vko

Yksivuotinen

Tuntimäärä: 9.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Soveltavassa kuvataiteessa kuvailmaisua käytetään monipuolisena työvälineenä.

Kurssilla sinulle tulee tutuksi esimerkiksi kolmiulotteinen työskentely, muotoilu, arkkitehtuuri, kuvan ja videon käsittely, valokuvaaminen, graafinen suunnittelu sekä kuvilla viestiminen.

VKU:VS Videokuvaus ja sisällöntuotanto 2h/ vko

Yksivuotinen

Tuntimäärä: 9.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Tiedätkö, miten kuvataan oikeasti päheitä videoita someen? Tiedätkö mitä kaikkea elokuvan kuvaaminen vaatii?

Tällä kurssilla tutustutaan videokuvaamisen, sisällöntuotannon ja erilaisten videokameroiden käytön saloihin. Aikaisempaa videointikokemusta ei tarvita. Kurssin aikana oppilaat suunnittelevat ja kuvaavat omia videoita. Lisäksi opitaan muun muassa, mikä on storyboard, miten käsikirjoitus luodaan ja miten kuvaukset suunnitellaan. Kaupan päälle saatat saada myös muutaman uuden seuraajan Youtubessa tai TikTokissa

cVKU:PM PiMa (piirustus ja maalaus) 1h/vko

Yksivuotinen

Tuntimäärä: 9.lk 1h

Arviointi: hyväksytty/hylätty

Piirustuksen ja maalauksen tehokurssi. Kurssilla tutustutaan ja syvennyttään piirustukseen ja maalaukseen kuvataiteen muotoina. Pääpaino on piirustus- ja maalaustaitojen kehittämisessä. Kurssi antaa hyvät perustiedot ja –taidot jatkaa piirustus- ja maalausharrastusta omatoimisesti.

KOTITALOUS

VKO:HE Herkullisia elämyksiä 2h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

9.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Kurssilla kerrataan aiemmin opittua ja pyritään perustaitojen syventämiseen. Kotitalouden monipuolisia taitoja opitaan vaihtelevia työtapoja käyttäen ja soveltamalla tietoa käytäntöön. Opiskellaan lisää mm. leivontaa ja ruoanvalmistusta, harjoitellaan kodinhoidollisia tehtäviä luokassa ja kotona sekä tutustutaan kansainväliseen ruokakulttuuriin, maailman erilaiset kulttuurit ja trendit huomioiden.

Opiskeluun liittyy aterioitten ja juhlien suunnittelua, kodin- ja ympäristön hoitoa sekä ravitsemukseen ja kuluttamiseen liittyviä asioita.

Kotitaloudessa työskennellään ryhmissä, jolloin nuori oppii työskentelemään erilaisten ihmisten kanssa. Omatoimisuutta ja itsenäisyyttä harjoitellaan yksilö- ja paritöissä. Yhdessä tekemällä harjoitellaan vastuunottoa tulevaisuutta ajatellen. Pohditaan oman toiminnan kautta valintojen merkitystä kuluttajana. Arvioinnissa painotetaan tuntityöskentelyä, yhteistyökykyä, omatoimisuutta ja hygienian merkityksen ymmärtämistä ja noudattamista.

KÄSITYÖ

cVTS:LA Lahjoja omin käsin 1h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

9.lk 1h

Arviointi: hyväksytty/hylätty

Itsetehdyt lahjat ilahduttavat niin saajaa kuin tekijää. Keskitymme nopeatekoisiin töihin, joiden pitäisi valmistua 2–4 viikossa. Opimme ennakoimaan ajantarvetta ja olemaan tehokkaita jokaisella tapaamiskerralla. Lahjoiksi valmistetaan mm. asusteita, kukkaroita, valokransseja ja koristeita. Syyskurssilla lukukausi huipentuu joulukuun.

VTS:KI Käsiyön ihmemaa 2h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

9.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Kurssi painottuu tekstiilityöhön. Haluat olla monipuolinen käsityöntaitaja. Voit tutustua käsityön eri osa-alueisiin yhteisten teemojen kanssa tai omia kiinnostuksen kohteita painottaen. Kurssilla voit tehdä esim. persoonallisia vaatteita omilla mitoilla, sisustustekstiilejä, tuunausta, askartelua, kankaankudontaa, neuletöitä ja virkkausta, kirjontaa, tilkkutöitä, koruja, kankaanpainantaa...

Seuraamme ajankohtaisia trendejä ja kiinnostavia ilmiöitä, jotka vaikuttavat töiden ja aihepiirien valintaan. Tärkeää on, että sinulla on omaa intoa tekemiseen ja uuden oppimiseen kiireettä ja pitkäjänteisesti.

VTS:TN Tekninen työ 2h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

9.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Tämä kurssi on tulevaisuuden tekniikan ammattilaisille sekä tietenkin myös muille tekniikasta kiinnostuneille. Opiskellaan monipuolisesti puutekniikan, metallitekniikan sekä elektroniikan sisältöjä. Harjoitellaan myös suunnittelua sekä perehdytään teollisen muotoilun perusteisiin.

VTS:ER Elektroniikkarakentelu 2h/vko

Yksi- tai kaksivuotinen

9.lk 2h

Arviointi: numeroarviointi

Opiskellaan sähkötekniikan sekä elektroniikan sisältöjä opettajan antamien sekä oppilaiden suunnittelemien projektien avulla. Tutustutaan mahdollisuuksien mukaan myös mikrokontrollereihin, kuten Picaxeen sekä Arduinoon. Kurssilla hyödynnetään erilaisia rakennussarjoja sekä myös oppilaiden itse suunnittelemissa sähköisissä laitteissa.

LIIKUNTA

VLI:THM Hyvän mielen liikunta (tytöt 2h/ vko)

Yksi- tai kaksivuotinen

9.lk 2h/vko

Arviointi: numeroarviointi

Tällä valinnaisliikunnan kurssilla keskitytään nauttimaan liikunnasta yhdessä ja yksilöllisesti. Kurssille ovat tervetulleita kaikki liikunnasta motivoituneet oppilaat, jotka kaipaavat hikiliikunnan lisäksi välillä myös rentouttavaa liikuntaa kuten kehonhuoltoa ja rentoutusta. Tavoitteena on lisätä hyvinvointia ja edesauttaa arjessa jaksamista. Liikunta on rentouttavaa ja positiivista mieltä ylläpitävää. Oppituntien sisällöt suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa. Kurssin aikana pääset liikkumaan monipuolisesti eri lajien parissa tai oppilaiden kiinnostuksen mukaan voimme painottaa oppitunteja myös esimerkiksi kuntosaliharjoitteluun tai monipuoliseen kuntoiluun. Halutessasi saat välineitä oman kunnon kehittämiseen yksilöllisen kuntoilu- ja kuntosaliohjelman avulla. Tunneilla käytetään mahdollisuuksien mukaan erilaisia liikuntateknologioita sovelluksia kuten sykemittareita. Oman innostuksesi mukaan pääset suunnittelemaan ja toteuttamaan erilaisia liikuntatunteja, koulun liikunnallisia tapahtumia ja kilpailuja. Kurssilla on joka lukukausi yksi vierailukohdekäynti (esim. ilmajooga, golf, keilailu, miekkailu, ammunta, laserpeli).

VSLIP:PR Pelaamisen riemua (pojat 9.lk2h/vko)

Yksi- tai kaksivuotinen

9.lk 2h

Numeroarviointi

Tällä valinnaisliikunnan kurssilla syvennetään perustaitoja tutuissa palloilulajeissa sekä tutustutaan hieman erikoisempiin lajeihin ryhmän kiinnostuksen mukaan (esim. golf, keilailu, miekkailu, vesipallo, laserammunta). Tavoitteena on saada uusia liikuntakokemuksia, toimia erilaisissa ryhmissä reilun pelin hengessä sekä ylläpitää omaa kuntoa.

Kurssin ilmapiiri pyritään pitämään rentona, ja tavoitteena on runsaan pelaamisen myötä löytää liikunnan riemu lajista kuin lajista. Valinnaiskursilla pääset virkistämään kehoa ja mieltä, ja näin jaksat paremmin arjen askareissa. Kurssi toteutetaan oppilaiden ja opettajan yhteissuunnitteluna.

cVLI:LL Liikkuen luonnossa (tytöt ja pojat) 1h/vko

Yksivuotinen

8.lk 1h TAI 9.lk 1h

Arviointi: hyväksytyt/hylätyt

Kurssilla saadaan luonnossa liikkuen elämyksiä, opitaan tekemään luontohavaintoja sekä tuntemaan lähiseudun luonnon erityispiirteitä. Oppilas oppii ymmärtämään yksilön vastuun ympäristöstään (jokamiehen oikeudet ja -velvollisuudet). Kurssin käytyään oppilas hallitsee erätaidon perusteet.

Kurssi toteutetaan osittain kouluajan ulkopuolella. Kurssi koostuu teorian tuntien lisäksi päivävaellusretkistä lähiseudulle sekä mahdollisuuksien että oppilaiden toiveiden mukaan esimerkiksi melonnasta, retkiluistelusta, pyöräretkistä, onkimisesta, pilkkimisestä, marjastamisesta, avantouinnista tai kiipeilystä.

Päivävaelluksilla opitaan selviytymään luonnossa erätaitojen avulla sekä toimimaan ryhmässä. Kurssilla perehdytään retkeilyn osa-alueisiin kuten retkelle varustautumiseen (vaatetus, jalkineet, repun tai rinkan käyttö), luonnossa liikkumiseen (ryhmässä ja yksin, kartan ja kompassin käyttö), retkiruoan valmistukseen (retkikeittimen käyttö, nuotion sytyttäminen), majoittumiseen (laavun tai kodan rakentaminen) sekä turvallisuuteen (ensiaputaidot).